

Spodnje Podravje • Trd oreh okrog financiranja regijske knjižnice

Zakaj direktor občinam de.

Financiranje Knjižnice Ivana Potrča Ptuj je že lep čas trd oreh, okrog katerega se vrtijo župani občin Spodnjega Podravja in vodstvo knjižnice.

Strukturo financiranja knjižnice je pred dobrima dvema letoma temeljito naštudiral dornavski župan Rajko Janžekovič. Zdelo se mu je nenavadno, zakaj večje in premožnejše občine za financiranje knjižnice plačujejo manj, kot denimo plačuje občina Dornava. Čeprav je dornavska občina soustanoviteljica zavoda, bi morali biti podatki o financiranju in stroških županu kot zastopniku občine praviloma na voljo kadarkoli. A je do točnih informacij o sofinancerskih deležih posameznih občin prišel šele s pomočjo vložene zahteve za informacije javnega značaja. Iz podatkov, ki jih je pridobil, je bilo razvidno, da je knjižnica v svojem finančnem načrtu za vsako koledarsko leto za občine pripravila razrez sofinanciranja. A se direktor knjižnice Matjaž Neudauer pri sklepanju pogodb o sofinanciranju dejavnosti zavoda predvidene razdelitve ni dosledno držal. Pri nekaterih občinah je pristal na znesek, kot ga je po svoji volji ter oceni predlagal župan. V smislu: »Naša občina bo dala toliko. Vzemite ali pustite.« Seveda se je potem direktor knjižnice raje odločil vzeti, kolikor mu je bilo ponujeno, namesto da bi ostal še brez tega. Z razrezom financiranja, kot so ga pripravili

v vodstvu zavoda, se je pri nekaterih županih lahko samo obrisal pod nosom. Drugi, ki se tovrstne prakse postavljanja pravil po svoje nišo posluževali, so s knjižnico sklepali pogodbe z zneski, kot jih je predlagalo vodstvo ustanove. Po tem, ko je župan Janžekovič zbral vse podatke o financiranju posameznih občin (za leto 2014 je izdelal primerjavo med načrtovanim financiranjem in zneski, ki so bili potem dejansko sklenjeni po pogodbah in knjižnici nakazani), je ugotovil, da so pri financiranju knjižnice med občinami zelo velike razlike. Načeloma naj bi občine knjižnico na letni ravni financirale v znesku okrog 11 evrov po prebivalcu. Primerjava je pokazala, da so se tega zneska držale samo štiri izmed 15 okoliških občin v regiji: Destrnik, Dornava, Trnovska vas in Podlehnik. Blizu temu znesku je bila tudi občina Juršinci (10 evrov). Osem občin je plačevalo znesek od sedem do devet evrov po prebivalcu, daleč najmanj sta plačevali občini Sv. Andraž (5,1 evro) in Gorišnica (5,5 evra) – dejansko sta plačevali polovico obveznosti, kot bi jo bili dolžni v skladu z zastavljenim finančnim planom. A ker so se župani z direktorjem knjižnice izpogajali za drugačen znesek, so

Ker se financiranje knjižnice tudi po javno izrečenem opozorilu v letu 2015 ni uredilo, da bi bil razrez stroškov med občine razdeljen enakomerno, se župan Dornave Rajko Janžekovič odločil, da bo znesek sofinanciranja, podobno kot ostali župani, določil sam. Medtem ko je v letih 2014 in 2015 plačeval po 31.000 evrov, in ker tudi naslednje leto ni prišlo do enakomerne razdelitve, je v letu 2016 plačal le še dobrih 16.000 evrov.

finančne odpustke

Primanjkljaj financiranja

Občina	Po izračunu 10,8 € na prebivalca 2011–2015
Cirkulane	45.423
Destriak	30.422
Dornava	19.080
Gorišnica	114.025
Hajdina	66.393
Juršinci	27.217
Kidričevo	93.168
Majšperk	72.066
Markovci	59.908
Podlehnik	17.741
Sv. Andraž	41.619
Trnovska vas	16.664
Videm	93.041
Zavrč	17.827
Žetale	21.174
SKUPAJ	736.065

Vir: preračun Štajerski tednik

potem takšnega navedli tudi v pogodbi o financiranju. Na tak način so občine knjižnici za izvajanje dejavnosti samo v letu 2014 plačale 170.000 evrov manj, kot je vodstvo ustanove predvidelo v finančnem planu.

Ugotovitev, da za vse občine ne veljajo enaka merila, je dornavskega župana precej dvignila na noge. Od občin, ki so plačevale manj, zahteva poračun plačila za obdobje 2011–2015. Od leta 2016 pa tudi sam več ne pristaja na podpis pogodbe v znesku, kot ga predlaga knjižnica, temveč tako kot preostali župani pogodbeni znesek določi sam po svoji presoji. Župan Janžekovič tudi ne pristaja na sofinanciranje nakupa novega bibliobusa za potrebe ptujske regijske knjižnice. Meni, da bi se najprej

moralo med občinami razčistiti in poračunati financiranje za preteklih nekaj let.

Knjižnici hipotetično dolgujejo čez 700.000 evrov

Tudi sami smo v uredništvu Štajerskega tednika izdelali preračun, koliko povprečno letno na prebivalca je katera izmed občin namenila za delovanje knjižnice. Niti ena v petletnem obdobju (2011–2015) povprečno letno knjižnice ni financirala v znesku 10,8 evra po prebivalcu, kot je knjižnica postavila normativ. Drži, da je največ po petletnem obdobju plačevala občina Dornava, in sicer povprečno

letno 9,4 evra. Najmanj sta plačevali občina Sv. Andraž (4 evre) in občina Gorišnica (5,1 evra). Obdobje med letoma 2011 in 2015 smo za preračun izbrali zato, ker župan Dornave za to obdobje zahteva poračun. Hipotetično smo preračunali, koliko naj bi po normativu knjižnice, to je 10,8 evra po glavi občana, občine knjižnici dolgovali. Skupni znesek je več kot 700.000 evrov, od tega bi bila največ dolžna plačati občina Gorišnica, dobrih 114.000 evrov. Sledijo Videm in Kidričevo (vsaka 93.000 evrov), Majšperk (72.000 evrov) in Hajdina (66.000 evrov). Najnižji znesek bi po hipotetičnem preračunu 10,8 evra po glavi občana v petletnem obdobju (2011–2015) knjižnici dolgovali občine Trnovska vas 16.600, Podlehnik 17.700, Zavrč 17.800 in Dornava 19.000 evrov.

Občine s pogodbami »pokrite«

Čeprav se je debata o neenaopravnem financiranju knjižnice začela že sredi leta 2015, pa vodstva občin in knjižnice vse do danes enotnega sistema financiranja in morebitnega poročila za nazaj niso dorekli. Dejansko pravno-formalno občine knjižnici ne dolgujejo ničesar, saj so za zneske, kot so jih same določile in jih nakazovale, z direktorjem knjižnice sklenile po-

godbe. In tako imajo pogodbene obveznosti poravnane. Kljub temu da je pravno-formalno vse čisto, pa ostaja grenak priokus za nazaj ... »Zakaj smo eni morali plačevati več, drugi manj in to se nam je prikrivalo,« poudarja Janžekovič in vztraja, da se izvede poračun za petletno obdobje 2011–2015.

Je nadzor zatajil

»Občine morajo premosorazmerno plačevati delovanje knjižnice in na takšen način zagotavljati knjižnično dejavnost. Problem je, ker nekatere občine in direktor knjižnice tega ne spoštujejo. Problem je tudi, ker je za to vedel svet zavoda in ni nič ukrepal. Vedel je tudi nadzorni odbor MO Ptuj, pa se ni nič spremenilo. Sam sem v letu 2015 zahteval, da se zadeva glede financiranja uredi. Danes direktor tiste občine, ki so dvignile delež financiranja, prikazuje kot vzor. Tiste, ki smo v preteklosti svoj delež pravilno izpolnjevale in plačevale krepko več kot preostale, pa nanašanja ministrstvu za kulturo, češ da ne izpolnjujemo svojih finančnih obveznosti,« navaja dornavski župan Rajko Janžekovič, ki je nesorazmerno financiranje dejavnosti knjižnice naznanil tudi inšpektoratu za kulturo in medije. Iz inšpektorata je prejel odgovor, da se s tem ne bodo ukvarjali, saj da nadzor nad javnim financiranjem knjižnic

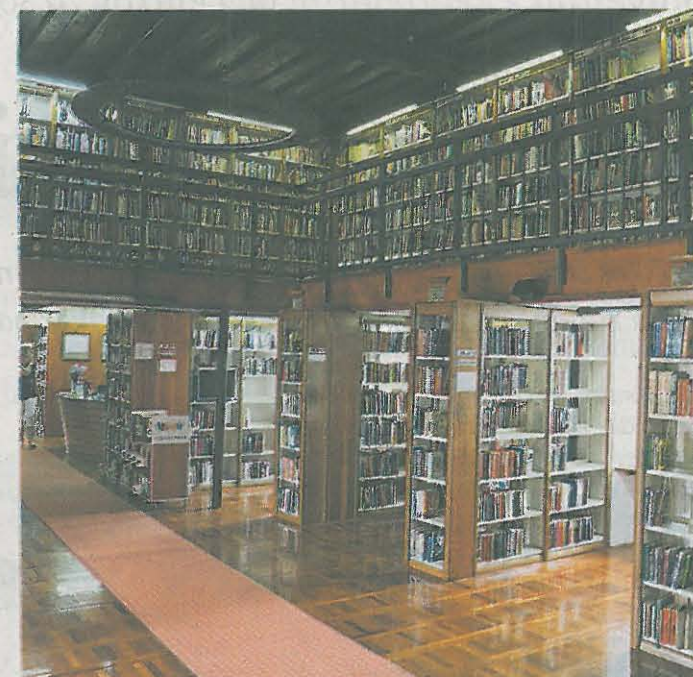

Foto: Črtomir Goznic

Ali sploh kdo ve, koliko denarja dejansko potrebuje knjižnica

»Sicer pa je vprašanje, ali so knjižnici potrebna dodatna sredstva, če je vsa ta leta z okrnjenim financiranjem poslovala pozitivno. Treba bi bilo preveriti tudi kadrovanje. Dvomim, da je bilo vedno v dobrobit knjižnice. Za normalno delovanje te ustanove bi bile nujne spremembe. Vsaj za zadnjih pet let (2011–2015) se bo moralo upoštevati, koliko je kdo plačal. Ne moremo kar potegniti črte in vsi plačevati enako naprej. Za razne preračune (koliko je bilo v teh letih premalo plačanega denarja), koliko je kdo plačal oz. bi moral, način kadrovanja ..., za to so drugi in upam, da bodo nalogo opravili. Moj namen je, da bi imeli kakovostno knjižnico, predvsem za našo šolajočo mladino. Zato je tudi moj predlog, da je boljše nabaviti strokovno literaturo, kot pa metati veliko javnega denarja za nakup bibliobusa,« izpostavlja župan Janžekovič.

in ugotavljanje pravilnosti poslovanja knjižnice ne sodita med njihove naloge. Dornavski župan je nad odgovorom inšpektorja razumljivo razočaran. Dodaja komentar, da

seveda da ne bodo ukrepali, ker gre za institucijo. Če bi šlo za navadnega človeka, državljana, pa bi mu takoj potrkali na vrata.

Mojca Zemljarič